

سراج التواریخ

ملا فیض محمد کاتب هزاره

جلد ۳ بخش ۱

به کوشش محمد ابراهیم شریعتی



مؤسسه انتشارات عرفان

تیرن ۱۳۹۳



سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

سرشناسه: فیض محمد، ۱۲۴۱ هـ.

عنوان و نام پدیدآور: سراج التواریخ / فیض محمد کاتب هزاره.

مشخصات نشر: تهران: مؤسسه انتشارات عرفان، ۱۳۸۱.

مشخصات ظاهری: ۱۱۶۰ ص.

شابک: ۱۷۵۰۰۰۰ ریال: 978-600-92848-8-7 / 978-600-92848-9-9 / ۹۷۸۶۰۰۹۲۸۴۸۸۷۵۰۰۰۰

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا.

یادداشت: ج. ۳، ق. ۱ و ق. ۲ (چاپ اول: ۱۳۹۱) (فیا).

موضوع: افغانستان -- تاریخ.

شناسه افزوده: شریعتی، محمدابراهیم، ۱۳۴۲ -

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۱ س ۴ / DS۳۵۶

رده‌بندی دیویی: ۹۵۸ / ۱

شماره کتاب‌شناسی ملی: ۲۷۱۳۵۶۲



ناشر: مؤسسه انتشارات عرفان

● سراج التواریخ ● فیصل مجاهد کاتب هزاره ● جلد ۳، بخش ۱

● به کاتب محمدابراهیم شریعتی

- ویرایش، حروف‌نگاری و نمونه‌خوانی: محمدابراهیم شریعتی، سهیلا یوسفی، غزل جعفری
- خوشنویسی روی جلد: استاد غلام‌حسین امیرخانی ○ طرح جلد: اسم‌الرسام ○ صفحه‌آرایی: محمدکاظم کاظمی
- چاپ اول: مؤسسه انتشارات عرفان: ۱۳۹۳ ○ لیت‌گرافی، چاپ، مجتمع طیف‌نگار ○ صحافی: نوری
- شمارگان: ۷۰۰۰ ○ قیمت دوره: ۱۷۵۰۰ تومان
- حق چاپ در افغانستان و ایران برای ناشر محفوظ است.

تهران، خیابان سمیه، بین مفتح و رامسر، پلاک ۱۱۸، طبقه سوم، واحد ۶، تلفن: ۸۸۸۱۱۰۵۳، فاکس: ۸۸۸۱۱۰۵۳
کابل، چوک دهبوری، چهارراهی شهید، مؤسسه انتشارات عرفان. تلفن: ۷۲۷۰۹۳، ۰۰۹۳
هرات، چوک گلها، کتابفروشی احراری، تلفن: ۷۹۹۴۲۸۷۷۷
بخش در ایران: تهران، خیابان فخر رازی، بعد از روانمهر، نبش کوچه دیده‌بان پلاک ۲۳، رات دوستان.
شماره تلفن: ۰۹۸۷-۶۶۴۰۰۲۱ و ۰۶۶۴۹۲۹۶۲-۰۲۱

ketaberfan@yahoo.com

ketaberfan.persianblog.ir

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۲۸۴۸-۸-۷ ISBN: 978-600-92848-8-7

شابک دوره: ۹۷۸-۶۰۰-۹۲۸۴۸-۹-۴ ISBN: 978-600-92848-9-4

فهرست مطالب

۱۶	ذکر سلطنت اعلیٰ حضرت امیر عبدالرحمان خان
۱۸	وقایع سال هزار و دویست و نود و شصت
۱۸	سوانح قندهار و هرات و غیره واقعات که بدین باب رخ داد
۲۳	ذکر توجه اعلیٰ حضرت امیر عبدالرحمان خان جانبگیر و فتحیاب شدنش
۲۴	ذکر فتح نمودن سردار عبدالقدوس خان هرات را
۲۶	ذکر فتنه انگیزی سردار سکندر خان بن سردار سلفیان احمد خان مرحوم
۲۷	ذکر وصول نامه و رسول خان خوارزم در هرات
۲۸	ذکر نامه کرنیل سنجان انگلیس که در باب سردار محمدایوب خان فرستاده است
۲۸	ذکر فتنه سعدوی کروخیل و بغی مردم نجرا و پنجشیر و تنبیه نهید آنها
۳۰	ذکر گرفتن اتواپ پادشاهی را از پسران سردار شیرعلی خان جاغوری
۳۲	ذکر رو بر تافتن سید محمود گنری و محمد اکبر خان لعل پوره
۳۲	ذکر مراجعت اعلیٰ حضرت امیر عبدالرحمان خان از قندهار به کابل
۳۴	وقایع سال هزار و دویست و نود و نه هجری
۳۵	ذکر گریختن سردار صفدرعلی خان و کرنیل احمدعلی خان از غزنین
۳۶	ذکر عرض کردن سردار محمداسحاق خان در باب سردار عبدالقدوس خان
۳۷	ذکر وصول عریضه مخدوم قلی خان مروی به پایه سریر سلطنت
۳۸	ذکر استمالت سردار ابراهیم خان بلوچ

- ۴۰ ذکر مراجعت سردار محمدحسن خان از عربستان و شرح حال سردار عبدالقدوس خان
- ۴۲ ذکر صدور امر اعلیٰ حضرت ناصرالدین شاه در باب حفاظت سردار محمدایوب خان
- ۴۳ ذکر بغی هزاره ترکمان و پارسا و شیخ علی و قتل چندتن از خدام دولت
- ۴۶ ذکر جشن و سور و سرور ختنه کردن شهزادگان رفیع مکان و غیره واقعات آن زمان
- ۴۸ شرح حال سید محمود کنری و اکبر خان لعل پوره و میر بیچ خان کوهستانی
- ۵۱ ذکر آهنگ سردار محمداسحاق خان در تسخیر میمنه و مذاکرات او با دلاور خان
- ۵۴ ذکر تنبیه و تهدید سرکشان بدخشان
- ۵۹ ذکر سپهسالاری فرامرز خان و مأمور شدن او از قندهار در هرات
- ۶۰ ذکر تنبیه و تهدید قوم نورزایی دهرآود و هزاره صحبت خان
- ۶۳ شرح فتح قلعه بیگ فیروزکوهی و میر سلیمان بیگ هزاره دایکندی
- ۶۵ ذکر ورود امین علی خان فرستاده والی خراسان
- ۶۸ ذکر مرگ میر گل و مأمور به اقامه کابل شدن بعضی از بزرگان مملکت
- ۷۰ شرح حال سید محمد از و خیل و سلیمان خیل و ناصری و غیره وقایع
- ۷۳ ذکر استعفاء سردار عبدالقدوس خان از حکومت هرات
- ۷۶ ذکر مرمت حصار هرات و بنی قلعه غوریان و عمارت چارباغ و غیره واقعات
- ۷۷ ذکر عزل سردار عبدالرسول خان از حکومت قندهار و واقعات ولایات آن دیار
- ۷۹ نقل دستورالعمل سردار شریف خان به سردار چرخانخور
- ۸۱ وقایع سال هزار و سیصد هجری صلعم
- ۸۶ ذکر توجه موکب همایونی از کابل در جلال آباد و واقعات محال خوست
- ۹۲ ذکر پذیرفته نگشتن عریضه سردار عبدالقدوس خان به سید محمد بن مردم پنجشیر
- ۹۸ ذکر تشریف بردن اعلیٰ حضرت والا از جلال آباد در مامان
- ۱۰۱ ذکر واقعات و مذاکراتی که در این سال به قندهار و چخانسور
- ۱۰۶ ذکر احداث باغ مسمی به منزل باغ قندهار و شرح حال مردم بادی زاب و مردم اکزایی
- ۱۰۷ ذکر حال سردار محمداسحاق خان و شرح احوال میمنه و دلاور خان والی آن
- ۱۱۰ ذکر داخل شدن سردار محمدحسن خان نبیره وزیر فتح خان مرحوم در کوشان بگ
- ۱۱۲ ذکر افزودن اعلیٰ حضرت والا بر مواجب سردار عبدالله خان تیموری و متسویان او
- ۱۱۶ ذکر تخریب مصلای هرات و غیره وارداتی که در آن جا دست داد
- ۱۱۹ ذکر محصل گماشتن والی میمنه به تحصیل مالیات مرغاب و شرح حال مردم پنج‌ده
- ۱۲۱ ذکر فوت امیرزاده شمس‌الدین و بنیاد نهادن باغ شاهی جلال آباد
- ۱۲۳ ذکر حکم سیاست و تمدن مشحون عدالت و حافظت مقرون اعلیٰ حضرت والا

- وقایع سال هزار و سیصد و یک هجری «علی هاجرها السلام» ۱۲۵
- ذکر فرار کردن سردار محمدایوب خان از تهران و شرح حال والی میمنه ۱۲۹
- ذکر شورش مردم منگل به تحریک پیردوست و سعدو و سرزنش آن قوم دغل ۱۳۶
- شرح اطاعت کردن و سر به خط فرمان نهندن مردم سه دسته جاغوری و مردم آزرگان در ۱۳۹
- ذکر تشریف فرما شدن شهزادگان رفیع مکان از کابل به عزم قشلاق در جلال آباد ۱۴۲
- شرح حال کفار کتار و کنبیر و ایذا و اضرار ایشان نسبت به مسلمانان نواحی لمقان ۱۴۶
- سواد نقل دستورالعملی که در خصوص تعیین سرحدات برای حکام ولایات سرحدیه ۱۴۷
- ذکر واقعه ای که در ضمن سوانح مسطورۀ این سال رخ داده به انجام گرایید ۱۵۴
- ذکر قاضی سعدالدین خان در نوشکی و شرح مذاکره او با بارس انگلیس ۱۶۰
- ذکر بغاوت مردم بلخ و سرک و غیره طوایف لمقانات تا قراجغان ۱۶۲
- وقایع سال هزار و سیصد و دو هجری «صلعم» ۱۶۵
- ذکر مذاکرات قاضی سعدالدین خان با افسران کمیشن انگلیس ۱۶۹
- ذکر منشوری که از طرف افسران و جواب مذاکرات قاضی سعدالدین خان ۱۸۵
- ذکر تعدیات و تجاوزات غالب سرحداران دولت روس ۱۹۱
- ذکر نهضت فرما شدن اعلی حضرت والا بنیاب پلندی ۱۹۴
- شرح مذاکراتی که اعلی حضرت والا در حال اول بنیاب پلندی صاحب لارد دفن نمود ۱۹۸
- شرح مجلس دوم اعلی حضرت والا با ویسرا و مذاکرات آن ۲۰۶
- شرح مجلس سوم اعلی حضرت والا با ویسرا و ذکر قسمی که به مناسبت اظهار پیوست ۲۱۲
- شرح مجلس چهارم اعلی حضرت والا با ویسرا و ذکر سخنان ایشان ۲۱۴
- شرح مجلس پنجم حضرت والا با ویسرا و مراجعتش جانب افسران ۲۱۵
- ذکر حرکت موکب والا از پشاور و شرف نزول افگندش در کابل ۲۱۸
- ذکر ورود افواج دولت انگلیس از راه حزم و احتیاط در شالکوت ۲۱۹
- ذکر مصالحه دولت روس و رهسپار شدن جنرال کمندین جانب هند و غیره وقایع ۲۲۱
- ذکر نامه لارد دفن ویسرای کشور هند و جواب آن از حضور والا ۲۲۳
- ذکر عطای منصب به افسران سپاه نظام هرات و غیره واقعات ۲۲۴
- ذکر عریضه مردم سواد و بنیر و نقل منشور حضرت والا که به جواب آن شرف صدور یافت ۲۲۹
- شرح حال بنیاد خان مالستانی و شرارت یوسف علی نایب جاغوری ۲۳۱
- ذکر مأمور شدن محمدشاه خان ایشیک آقاسی حضور شهزاده حبیب الله خان ۲۳۶
- ذکر عرض و استدعای خدمت نمودن اسلامیان دول خارجه ۲۳۸
- ذکر وصول نامه ویسرا در باب معاهده دولت روس به حضور انور والا ۲۴۳

۲۴۵	ذکر وقایع سال هزار و سیصد و سه هجری «صلعم»
۲۴۸	ذکر تعیین حدود و تنصیب بروج نقاط فاصله دولتین افغانستان و روس
۲۵۱	ذکر شبیخون زدن مردم شگلی شنواری بر کفار کمبیر و بغی مردم گلیمان و ساو و غیره
۲۵۷	ذکر منشوری که از حضور حضرت والا در باب تعیین حدود هرات شرف صدور یافت
۲۶۴	ذکر منع فرمودن آصف الدوله والی خراسان، مردم مشهد را از امور شنیعه ایشان
۲۶۸	ذکر تعیین حدود و تنصیب علائم نقاط فاصله سرحدات ترکستان
۲۷۵	ذکر بنیاد نهادن عمارت باغ شاهی جلال آباد و غیره وقایع که در نواحی آن رو داد
۲۸۶	ذکر حرکت کردن کمشنرین دولتین روس و انگلیس و قاضی سعدالدین خان
۲۹۳	ذکر مذاکره و مباحثه کارگزاران دول سه گانه در باب خمیاب و مضافات آن
۲۹۹	ذکر تیراندازی هزاره پشه و شیرداغ که وعده ذکر آن از پیش رفت
۳۰۲	ذکر بغی مردم حاجی و جدران و تنبیه و سرزنش آن نکوهیده خویان
۳۰۷	ذکر منع کردن بروج داختن به کار تعیین حدود ترکستان که کمشنرین روس و انگلیس
۳۱۸	ذکر حمل و نقل کفار کمبیر بر مسلمانان آن جا و ترمرد مردم نجیل و غیره حوادث
۳۲۲	ذکر بغاوت مردم باغراب
۳۳۱	ذکر تشریف بردن حضرت از مال به کوهدامن و رهسپار شدن شهزادگان رفیع مکان
۳۳۳	ذکر واقعات متفرقه ای که در ضمن مسافرت این سال رخ داده به پای رفت
۳۳۸	وقایع سال هزار و سیصد و چهار هجری «صلعم»
۳۴۳	شرح و تفصیل بغی مردم اندری که از پیش وعده ذکر آن داده شده آمد
۳۵۲	شرح واردات لمقان و تنبیه و تهدید بغاه نواحی گلیمان
۳۶۷	ذکر صدور اشتهاار ملازمت اشعار به نام طوایف اشعار و بغی مردم غلجایی تیرین
۳۶۹	ذکر گفت و گوئی کارگزار دولت ایران در باب اقامه واقعه امانت خان در مشهد مقدس
۳۸۱	ذکر فتنه انگیزی محمدشاه غلجایی در علاقه مرغه
۳۸۳	ذکر ورود قاضی سعدالدین خان در هرات و غیره واقعات
۳۹۹	ذکر صدور منشور ملاطفت دستور به نام میر محمدعظیم بیگ سه پی
۴۰۴	ذکر فتنه نورمحمد خان بن سردار ولی محمد خان
۴۲۱	ذکر حمله و یورش نور محمد خان بر قلعه خوست
۴۲۶	ذکر فتنه تیمورشاه خان نائب سالار در هرات
۴۳۸	شرح حال خسران مال مردم هوتکی و ترکی و غیره
۴۴۰	ذکر فرار کردن سردار محمدایوب خان از تهران و خائب بازگشتنش از هرات
۴۴۲	ذکر فرار کردن جناب آخوندزاده نجم الدین

- ۴۴۴ ذکر بغاوت مردم شرارت و عداوت نهاد فیروززکوه
- ۴۴۹ ذکر به مکافات کار خویش گرفتار شدن بلواییان فوج اندری
- ۴۵۰ ذکر شرف بار یافتن فرستادگان بزرگان علاقه بُنیر
- ۴۵۲ ذکر ورود داکتر اومیرا نام داندان ساز در پشاور و شرح حال ملا نجم الدین *رح*
- ۴۵۵ بقیه احوال جناب ملا نجم الدین آخوندزاده و نور محمد خان
- ۴۶۱ ذکر فرار کردن سردار محمدایوب خان بار دوم از تهران
- ۴۶۵ ذکر صدور منشور ملاطفت دستور به نام بزرگان هزاره جاغوری
- ۴۶۷ ذکر صدور رقم عنایت دستور از حضور انور به نام خانگی خان
- ۴۶۸ وقایع سال هزار و سیصد و پنج هجری
- ۴۷۵ نقل منشوری که به نام ملا ولی الله تیراهی شرف صدور یافت
- ۴۷۹ ذکر ازدواج و مسرت بهاج دختر خجسته اختر ملک لندی خان با شهزاده
- ۴۸۱ شرح حال بداهات دولت که در هرات بودند و راه عداوت می پیمودند
- ۴۸۶ ذکر مراجعت جنرال غلام سردار خان و حکمران غزنین از حدود ترکی و علی خیل و هوتکی
- ۴۹۴ ذکر تشریف فرما شدن حبیب والا از کابل جانب جلال آباد
- ۴۹۶ ذکر بردن انگلیسان سردار محمدایوب خان را از ایران در هندوستان
- ۵۰۱ ذکر تصفیه و فیصله گفت و گوی علاقه عشق که از دیرگاه در تحت مذاکره بود
- ۵۰۲ ذکر مراجعت موکب سعادت کوکب حضرت والا از حال آباد
- ۵۱۴ ذکر صادر شدن فرامین طلب به نام حکام بعضی ولایات
- ۵۳۱ ذکر فتح قلعه شش برج
- ۵۳۴ صدور جواب نامه و سراکه از تغییر خود به حضور انور خبر داد
- ۵۴۳ وقایع سال نهم سلطنت حضرت والا ی امیر عبدالرحمان خان
- ۵۵۲ ذکر محاربه غزنی گک و فرار کردن سردار محمد اسحاق خان
- ۵۵۹ شرح مذاکره سردار شیرین دل خان با مستر اودنی نام انگلیس
- ۵۶۱ ذکر شرارت فتنه جوین مفسده خویان غلجاییان عرض راه جلال آباد
- ۵۶۱ ذکر ولادت با سعادت شهزاده آزاده سردار عنایت الله خان
- ۵۶۷ ذکر نهضت فرمودن حضرت والا از کابل جانب ترکستان
- ۵۷۲ ذکر صدور امر والا در باب اشرار مردم شنوار
- ۵۷۳ موقوف شدن تنخواه و مواجب نبایر اعلی حضرت امیر محمد اعظم خان مرحوم
- ۵۷۵ ذکر ورود مسعود حضرت والا در غوری
- ۵۷۶ ذکر فتنه مردم راغ و شهر بزرگ و پساکوه و غیره

- ذکر رساله مولفه لیکهر نام هندو که در توهین ملت اسلام تألیف نموده بود ۷۰۱
- ذکر سرزنش هزاره شیخ علی که تهمید ورزیده ۷۰۲
- ذکر راه ممانعت قوم ناصری پیش گرفتن حکمرانان قندهار و غزنین ۷۰۶
- تصمیم عزم مراجعت نمودن حضرت والا از مزار شریف در کابل ۷۱۸
- ذکر طالب امان شدن و عفو تقصیر خواستن اشرار چارصده ۷۲۵
- فوت ولی محمد خان جمشیدی و ممنوع شدن زایران قوم طوری ۷۲۷
- ممانعت شدن ایشیک آقاسی محمدسرور خان به حکومت ترکستان ۷۲۸
- ذکر نهضت فرمودن موکب همایونی از ترکستان جانب کابل ۷۳۶
- حاجت به اشرار طایفه کرم علی از هزاره شیخ علی ۷۴۰
- ذکر وقایع سال هزار و سیصد و هشت هجری قمری صلح ۷۴۱
- ذکر و نقل مهوری که در حضور حضرت والا به نام دو تن از اهل هندو ۷۴۵
- معفو گردیدن قوم ناصری و تجارت آمدن در افغانستان حاصل کردن ایشان ۷۵۱
- شرح شرارت و بغاوت مردم ممال و ۷۵۱
- صدور حکم اقدس در تغییر سرد و ۷۵۴
- ذکر اطاعت نمودن هزاره جرجی و مردم ۷۵۵
- ذکر راه تسخیر کافرستان پیش گرفتن ۷۵۷
- ذکر انعقاد رشته مناکحت دختر ملک رحمت شاه ۷۵۸
- ذکر شرارت بعضی از میران هزاره دای کندی ۷۶۱
- شرح نامزدی دختر خجسته اختر صفدر خان ناوگی با شاهزاده ۷۶۶
- ذکر ملازمت عبدالجواد تاجر و شرح حال میرزا شاه محمد خان ۷۶۷
- شرح ورود کورایاتکن نام روسی به نقطه فاصله سرحد هرات ۷۶۹
- حرکت کردن سردار عبدالقدوس خان از بامیان جانب نیمزان ۷۷۰
- ذکر مراجع ملوکانه ای که از حضور اقدس مبذول حال ملک رحمت شاه وزیری ۷۷۸
- ذکر اغوا کردن و کوچ دادن نوکران سردار محمد اسحاق خان ۷۸۱
- شرح حرکت افواج قاهره جانب هزاره جات ۷۸۱
- تغییر ایشیک آقاسی شیرعلی خان و غیره واقعات این زمان ۷۹۱
- شرف صدور یافتن فرمان حکومت به نام حکمران قندهار و نقل دستور العمل او ۷۹۶
- شرح خسارت پسران سردار شریف خان سیستانی ۸۱۲
- ذکر صدور مناشیر هدایت و استمالت به نام بزرگان هزاره ۸۱۳
- وقایع سال هزار و سیصد و نه هجری قمری ۸۲۹

- ۸۲۹ ذکر صدور منشور ملاطفت‌دستور به نام بزرگان هزاره
- ۸۳۵ حدوث مرض وبا در قندهار و مطیع و منقاد شدن تمام هزاره‌جات
- ۸۳۹ ذکر گرفتن اسلحه مردم آزرگان و نوارش بزرگان هزاره
- ۸۴۲ شرف وصول و عزت‌گزارش یافتن عریضه مردم تیراه از مطالعه والا
- ۸۴۸ تصمیم عزم نمودن اقدس والا در باب تسخیر کافرستان
- ۸۵۱ فوت امیر علم خان قاینی و وقایع ماه ربیع‌الثانی
- ۸۵۳ شرح رفتار افسران و سپاهیان نظام با هزارگان جدیدالاطاعه
- ۸۵۶ شرح حال صفدر خان ناوگی و کمر به خدمت دولت بستن وی
- ۸۵۹ ذکر پرتو وصول افکندن فرمان حضرت والا نزد سپهسالار و غیره واقعات آن دیار
- ۸۶۲ مذاکره سران دولت انگلیس در باب باجاور و سرگذشت سپهسالار
- ۸۷۰ ذکر ورود بهار محمدعزیز خان حکمران ترکستان در مزارشریف
- ۸۷۱ ذکر تنبیه و تهریب باغیان قوم متمرّد جدران و غیره
- ۸۷۴ ذکر تپناک گردیدن سپهسالار و تعزیه‌نامه فوت شهزاده انگلستان و فتح اسمار
- ۸۷۹ رهسپار شدن موداد خان از قندهار جانب خاران و بغاوت بلوچیه چخانسور
- ۸۸۷ ذکر ترمّد نمودن مردم هزاره جلاله و بر باد رفتن ایشان
- ۹۱۳ شرح لشکرگماشتن حضرت والا بدستور وزیر و استیصال آن قوم بدضمیر
- ۹۵۱ ذکر فتنه اشرار سکنه کهسار سرحد و اشرار ایشان
- ۹۵۸ ذکر شرارت و مفسدت سعیداحمد جمشیدی
- ۹۶۱ مقرر و منتشر گردیدن مهر سرلغافه فرامین و احکام ولایت عاف شدن وکیل سیقانی
- ۹۶۳ محاربه سپهسالار غلام‌حیدر خان با اشرار موضع شیبین
- ۹۶۵ شرح حال مردم سکنه جبال سرحد
- ۹۷۱ ذکر محاربه افواج نظامی و ملکی با هزاره حجرستان
- ۹۷۲ شرح حال مردم جدران و انتظامات سردار شیرین‌دل خان
- ۹۷۴ شرح حال مردم چخانسور و میران هزاره و اشرار قلعه‌نو و قادس و لنگر و غیره
- ۹۷۶ وقایع لوتیل سال هزار و سیصد و ده هجری نبوی
- ۹۸۱ شرح حال سرکشان و اشرار هزاره ددخصال
- ۹۸۳ مأمور شدن بای‌محمد خان فراش‌باشی در غزنین و ادای صدقات نمودن او
- ۹۸۴ ذکر شرف وصول یافتن عریضه و عهدنامه مردم وزیر و مسعود
- ۹۸۹ شرح حال خسارت‌مآل اشرار هزاره وحشی‌خصال
- ۹۹۲ بغاوت اختیار کردن میران هزاره دایزنگی و غیره

- شرح شرارت شریف مفسد میمنه‌ای که از پیش اجمالاً رقم گشت ۹۹۷
- شرح حال افواج قاهرهٔ مأمویره هزاره‌جات و سرگذشت حکمران هرات ۹۹۹
- نوازش نمودن حضرت والا بعضی از میران هزارهٔ دایزنگی را ۱۰۰۰
- ذکر محاربهٔ سردار فقیر محمد خان و فیض محمد خان با هزارهٔ بوباش ۱۰۰۳
- شرح محاربهٔ شیرقلعه و فرار کردن محمدعظیم بیگ و غیره واردات هزاره‌جات ۱۰۱۳
- عزم یورش کردن سردار عبدالقدوس خان به تسخیر اوزرگان ۱۰۱۴
- مبارزه شدن برگرد عبدالسبحان خان برای مساحت زمین حجرستان ۱۰۱۷
- ذکر محاربهٔ جنرال شیرمحمد خان و کرنیل فرهاد خان با اشرار زاوولی و سلطان احمد ۱۰۱۹
- گرفتار شدن مرض سردار عبدالقدوس خان و فتح اوزرگان ۱۰۲۴
- واقعات متفرقهٔ در تهاغیف سوانح ماه صفر وارد گردیدند ۱۰۲۸
- عزل حاکم و مال و غنای لمقان از جور و تعدی خود ایشان ۱۰۳۰
- شرح شرارت و سرکشی بیگموم و زبیری ۱۰۳۳
- ذکر گفت‌وگوی قنواش شاهان و گرفتار شدن محمدعظیم بیگ به دست محمد خان ۱۰۳۵
- مأمور شدن سردار حبیب خان به پیش در غزنین ۱۰۴۶
- عزل غلام‌رضا خان نایب محکم‌گیر شیرازالاطنه ۱۰۵۰
- شرح فتنهٔ غلام‌حسین بیگ و آقا حسین بیگ و غلام‌حسین بیگ و حسین‌علی بیگ ۱۰۵۷
- شرح سوختن دکاکین جلال‌آباد و مأمور شدن حاکم و علی جدید در تگاب و غیره وقایع ۱۰۶۰
- مأمور شدن محمداسلم خان توخی به حکومت خضد امام و نقل دستورالعمل او ۱۰۶۴
- اتمام پذیرفتن و به انجام رسیدن پل خشتی فیض‌آباد بدوستان و غیره سوانح این زمان ۱۰۶۶
- صدور اشتهار رفاهیت دثار به نام مردم غوری و غیره واقعات ۱۰۷۷
- شرح حال اقوام میر سلطان کوتوال و رفتار خواجه محمد خان با مردم ۱۰۸۴
- شرح شرارت بلوچانی که از منزل شهر صفاگریختند و غیره سوانح این زمان ۱۰۸۹
- فهرست اعلام ۱۰۹۳
- نام اشخاص ۱۰۹۳
- نام جایها، اقوام و طوایف ۱۰۹۵